

K 1906
1a

100-

ՀԱՅ ԵՄ ԶԱՆԻՇՅԱԿ

იგი არამედ მიხეხნიცა მისნი , და
 რაეცა შეუდგებიან მას სარკებე-
 ლობანი , და ყოველნი საქმენი
 სათნოებათანი • ვითარ იგი ჟერ-
 -არს ძაგებად ყოველი იგი , რო-
 მელნიცა წინაღმდეგებიან მას *
 ხოლო ვინადგან მსრისა მეძრ
 შლაცონისა , რეცა სამნი არიან
 ნაწილნი ანუ ძალნი სულთისანი •
 (ესე იგი არს) გონიერება ,
 რომელიცა გულის-კმის-ყოფით
 განიხილავს რაე ჟერ-არს ქმნად
 და რაე არა ჟერ-არს • სიმშვე
 და სიმხნე , რომელიცა თავს-
 -იღებენ ყოველთა წინააღმდეგობ-
 -ობათა

ობთია. სიმკაცრე, და აღზრ-სხმა
 თავისა, რო-მელნიცა მართუწნ
 წადილსა მო-პო-ებასა შინა თვსდა
 საჭირო-ებათასა • ხო-ლო- მახლ-
 ო-ბელნი ხსენებულთა მათ სულთ-
 სა-ძალთანი არიან • მართლ-მსა-
 ჟულოება, უხუწება, და სულ-
 -გზობელება * ეკ სახედუწ უსუს-
 ურებანი ანუ ბიწნი სულისანი
 არიან სამნი ესე შემდგო-მნი •
 უგუნურება განჩიევასა შინა ჭე-
 შმარტებით ნივთთასა • სიკო-
 ფე და შიშნეულება მო-თმინებათა
 შინა წინააღმდეგო-ბათასა • განმ-
 ნეკელო-ბა და უკრძალველო-ბა
 მო-პო-

4

მოპოვნებათა შინა საჭიროთა
ნიუთთასა • ხოლო მახლობელნი
მათ სისუსტეთა ანუ ბიწებათანი
აჩიან ესენი , უსამართლოება ,
სიძუნწე , და სულ მოვლობა *

გ ა ნ მ ა რ ტ ე ბ ა •

მათივს ჩაახსაცა შინა
შეიცვს თვითოეული შემ-
ოხსენებულთა სათნოე-
ბათა განი *

გონიერებისათვს *

გონიერება არს გონებნი-
სა ჩუწნისა ესრეთი ვიღრემე
სათნოება , რომლისა საშუალო-
ობითა

ობითა ვაცნი განიხლოჲს რა
 ყოველსა მას რაჲცა კეთილ-ღუ-
 ეობისა მათისა შესაბამ-არს, არა
 თანა წარხდებიან მოჭოებასა მი-
 სსა თაკითა თჳს თჳსთა *

ს ი მ შ ჯ ღ ე *

სიმშჯღე არს ესე უითარნი სათ-
 ნოებაჲ გულისა ჩუჲსნისა, რო-
 მლითა ვაცნი ფრიალ მნიადრე
 განიღჳებიან რისხჳსადმი *

ს ი მ ხ ნ ის ა თ ჳ ს ა ნ ყ

ს ი მ ა მ ა ც ი ს ა *

სიმამაცე არს ესე გუჲარნი სათნ-
 იება გულისა ჩუჲსნისა, რომლი-
 სა

სა ბლით ვაცნი მოქაღულოთა
 სიკუდილისა საშინელებათაგან
 მნიად ძალ-იღებენ შერყევასა *

სომიერებისა გინა
 სიმვაცრისათვის *

სომიერება გინა სიმვაცრე არს-
 ესრეთი სათნოება სულისა ჩუ-
 წნისა, ოღეს ხმაჩებათა შინა
 ნიუთათასა ესრეთ სიმვაცრით ვი-
 ქცეოდეთ, რომელ ბიწიერთად-
 ში დაგვბობათა არა სადა მივსლ-
 რვეთ და არცა მწადნელად მათსა
 ვიპოვნეთ *

აღზრსსმისათვის *

აღზრ-სსმა არს გულის-თქმე-
რისა სულისა ვითარ რეცაზღუ-
დეს, რომელიცა ხმარებათა ში-
ნა ნივთიასა, უხმარსა პიდრევი-
ლებასა დატკობისადმი დააყენე-
ბს და ჰერობილ-ჰყოფს *

მართლ-მსაფულოები-
სათვის *

მართლ-მსაფულოება არს ესე-
-ვითარი სათნოება კეთილი სუ-
ლისა ჩუქნისა, რომელიცა ყო-
ველთა ღირს-სათნადოსა წა-
რუჩერს *

უხუჩა

ეხყმებისათვის:

ეხყმება არს ეგრეთვე სათნო-
ება სულისა. რო-მელიცა განმზა-
დებულ-არს მარადის განყოფად
საუნჯისა თვისისა პატრიო-სანთა
სახმარებათა ზედა *

სულ-გრძელებისათვის*

სულ-გრძელება არს, ესე-ვითა-
რი სათნო-ება სულისა, რო-მელ-
საცა თანა-სწო-რად ძალ-უძს თა-
ვის-დებად. ბედნიერებისა და უბ-
ედურებისა, პატრივისა და უპა-
ტრიობისა *

ნმარტება

გ ა ნ მ ა რ ტ ე ბ ა .

ძათვს ჩაღსაცა შინათვ-
თლ-ეულთა მათბიწთაგა-
ნნი შეიცვან *

ყუგუნურებისათვს *

ყუგუნურება არს ნაკლოულევა-
ნება ანუ უძალოება გონებისა .
იგი არს მიხეხ. სრულისა უბელყ-
რისა ცხოვრებისა *

მრისხანებისათვს *

მრისხანება არსბიწი გულისა
ჩიუნისა ჩო-მლისა ძლითცა ვაცნი
აღვლადრე აღვშფო-თნებით *

უიშნეულ ებისათჳს *

უიშნეულობა არს ბიწი ესე-ვი-
თარი გულისა ჩუწნისა , რომ-
ლითაცა ვაცნი შესაშინებელითა
და უმეტეს წარწემედისა ქადილი-
თა აღვლადრე შეპრწუნდებიან *

ესე მომები საგინა გა-
ნჩუენილ ებისათჳს *

განჩუენილება ანუ გემო-
მოყარება , ბიწი არს შუწბათ
მოყარისა სულისა , რომლისა
ძლით ვაცნი ბოროტთა და აღსა-
კრძალოწლთა განცხრომათა მი-
ეცემიან *

აღვრ-

აღვრ-უსხმელო-ბისათვის*

აღვრ-უსხმელო-ბისათვის არა
 რააძე დასხნა აქა არის ცო-ცელო-
 მან , გარნა შესაძლოებელ-არს ი-
 გი განსაზღვრებად შემდგომითა
 ამით სახითა*

აღვრ-უსხმელო-ბა არს ბიწი
 გულის-თქმეირისა სულისა, რო-
 მელიცა მიგუზნიდავს ჩუწნ
 წადილით მილოცო-ლოყად ნივითა
 ანუ საქმეთა მათთაღმი განრემ-
 ზომთა გონიერებისათა, დალა-
 ცათუ იგინი რიცხუთა შო-
 რის უპატროთა დაცუბობათასა
 იყო-ფო-ღენმცა*

უსამა-

ესამაჩთლოებისათვის*

ესამაჩთლოება არს ესე-ვითა-
ჩი ბიწი სულისა, ჩო-მლისა
მლით ნებავსთ თავთა თვსთა შე-
ძინებაჲ და განძლიერებაჲ უმე-
ტეს ჩაო-ღენ თვის ეყოფის ვაც-
სა *

სიძუნწისათვის .

სიძუნწე ანუ ვეცხლის-მოყუ-
არება არს ბიწი მაიძულებელი
შეცაღინობად, ჩათამცა ეო-ვ-
ლით ვერბო-ანგაარი მო-იხუჭდ-
ეს შესაძინელთა *

ს უ ლ - მ ო ვ ლ ე ო ბ ი ს ა თ ჯ ს *

ს უ ლ - მ ო ვ ლ ე ო ბ ა ა ნ უ უ ს უ ს უ -
რ ე ბ ა ს უ ლ ი ს ა ა რ ს ე ს ე ვ ი თ ა რ ი
ბ ი წ ი , რ ო - მ ე ლ ვ ა ც თ ა ბ ე დ ნ ი ე რ ე -
ბ ი ს ა გ ი ნ ა უ ბ ე დ უ რ ე ბ ი ს ა • პ ა ტ რ ი კ -
თ ა ა ნ უ უ ჯ ა ტ რ ი ო ე ბ ა თ ა წ ო - მ ი ე რ ა დ
ვ ე რ ა ბ ა ლ - ე დ უ ა ს თ ტ ვ რ ი თ ა ე *

თვსებანი თვთო-ეულთა
სათნო-ებათანი *

თვსებათათვს გონიერ-
ებისა *

გონიერებასა ვეთილოსა თვს-ეუ-
ვს მიღებად განზრახვასა ამის რათა
განაჩივდეს ვეთილოსა ბო-რო-ც-
ისაგან • გამო-ეძიებდეს რა-ე სა-
თანადო-არს სურვად ცხო-ვრე-
ბასა შინა , და რა-ესა ჭერ-არს
გარე უკუნ-ქცევად • ვითარ შე-
საბამად ჭერ-არს სარგებლო-ბად
ვეთილოთა მათგან რომელნიცა
მო-გუ-ა-

მო-გუანისა ჩუენ ბუნებაჲან • და
 კითარ ვერ-არს ქცევად ვაცთა
 თანა • მზირვად ჟამსა თვისსა სა-
 ქმეთა , განსჯად და შესაბამიერ
 მო-უბნარობად • ხოლო უკანასკ-
 ნელ გამო-ცლად ყო-ველი იგი რაჲ
 საგანცა მივიღებთ ჩუენ სარგე-
 ზელობასა • და რაჲცა თვის-ევის
 მეესიერებასა , გამო-ცდილებასა ,
 და გულის-მო-დგინებასა , რო-მე-
 ლნიცა იშუენბიან გონიერებისაგან
 კეთილისა , და ანუ ყსაშუალოდ
 შეუდგებიან მას • გამო-ცდილება
 უკუენ და მეესიერებაჲ შესაძლო-
 არს შერაცხუად თანა-მო-ქმედად
 და

და შემწე მიხეხებად გონიერე-
ბისა • ხოლო გულის - მოდ-
განება და ჩრეკითსა განზრახუ-
ასა შინა გამარჯვება (ანუწარმა-
რთება) კერძოებად მისსა *

თვსებათათვსსიძ-

შვდისა *

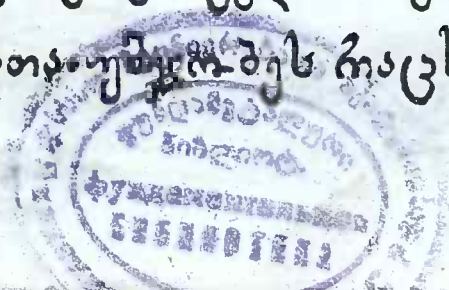
თვსებანი უკუმ სიმშვდისა არ-
იან ესენი • რათამცა ვაცმან ზო-
მიერებთთ თავს-იდუას , ყუმწვრე-
ბანი, ცილის წამებანი და შეურა-
ცხებანი • არა მიისწრაფდეს რი-
სხვსადმი და შურის-გებისა, არ-
ამედ მხიარულითარე და საამო-ე-

თა ქცევითა იხურობდეს სულსა
 თვისსა სამარადისო-სა შინა მუყ-
 ღროებასა და განსუწმენებასა *

თავსებათათვის სიმხნე-
 სა ანუ სიმამაცისა *

K1906
 10

თანა-ნადებნი სიმხნისანი ანუსი-
 მამაცისა არიან ესენი. რათა შეუჩრ-
 ყველითა სულითა, მხნედ მიითუა-
 ლვიდეს მამაცი ქაღილსა შემამრ-
 წუნებელისა სიკუდილისასა. დიდ-
 თა უკუწმ შრომათა შინა დიდ-სულ
 იყო-ს, მხნე, და მარჯვე. კადნიერ
 იქმნეს ყოველითა ზედა საშიშროე-
 ბათა. უმჯობეს რაცხდეს სიკუდი-
 ლქსა

ლქსა სახელო-ვნად, უღრველა სი-
 ცოცხლესა უპატოოდ და სურვი-
 ლსა განჩინებისათვის თავისა თუ-
 სისა და ამით უკუწიქმნეს ძლე-
 ვა შემოსილ * სიმხნესა ვუალო-
 დცა ეშესაბამების შრომაჲ ფიც-
 ხელი და არათუ მხოლოდ სუ-
 რვილი მისი, არამედ ჩათა შემ-
 ძლებელ-იქმნეს განგზობად ღუჭ-
 წლთა ჩაოდენ უმეტეს ძალ-იდე-
 ბოდეს *

თავს ებათათავს სიძვაც-
რისა და ზომიერებასა*

სიძვაცრესა და ზომიერებასა
თავს-ეყვან რათა არცაღათუ მცო-
რედ განგუაკვრუნეს ჩუშნ ,
შუშნიერებათა გრძნობითითა და-
ცკობითა, და არა მონადირე-
ბულ-უიქმნეთ რომლისამე ბიწი-
ერისა განცხრო-მისაგან ვრალად
ფერ-არს რათა იჭუნეულ-ვიყუ-
ნეთ თავისუფლებით სარგებლო-
ბად მათნივითაგანცა რომელნიცა
არაადგუკრძალვეს ჩუშნ. სათანა-
დლ-არს რათა არა უყოფდეთ
სულსა და სიცო-ცხლოესა ჩუშნ-
სა

სა სინაზულსა გარდამატებულ-
 სა მაშინ ოღეს იგი შუშბანი
 წარმოგვდგებიან ჩუშნ ფრიადი-
 თარე დიდრო-ებითა, ვიდრეღა მა-
 შინ ოღესცა იგინი იბო-ებიან მცო-
 რედ ჩუშნ შო-რის . სიმკაცრე-
 სა უკუშ შეუდგების სამარადი-
 სო წესიერება, უმწიკულო-ება, და
 ეგსახედ ნამუსიერი სირცხული
 და კრძალოულება *

თესებათათეს აღზრ-სს
 მისათა *

თესებანი აღზრ-სსმისანი არი-
 ან ესე ვითარნი რათა გონიერებ

ით და იმჭირვოდეს მო-ყოთმე-
 ნელო-ბა მიმსწრაფებელი უსა-
 ხურთა მშკენიერებათა (ტრფიალ-
 ებათა) და დატკობათადმი • ეგ
 სახელჲს ჯერ-არს რათა იპერო-
 ბებოდეს სული მუუდრო-ებით უა-
 მსა ცრუალებათა და აღშფო-თებათა
 ბუნებითთა ნიჷთთასა *

თჷსებათა თჷს მართლ-
 -მსაჯულეებისათა *

საქმენი მართლ-მსაჯულეებისანი
 არიან განმრჩეველო-ბა უო-ველსა
 საქმესა შინა სიმართლით და ჰა-
 ტიო-სნად • ეგ სახელჲს და ცრუად
 ჩჲს უ-

ჩუქურღებათა და წეს-დებულებათა
 მამულისათა და წესდებულებათა და-
 სჯულისაწერილთა. მარადის თქ-
 მად სიმაართლისა ყოველსავე აღ-
 გილსა სადაცა ითხოვს საჭირო-
 ება. და დადგრომად აღთქმასა ზედა
 და პირობასა. პირიქელი ნაწე-
 ვარი (ანუ კერძო) გინა აღ-
 სავალი მართლ - მსაჯულებებისა
 არს ესე . რათამცა ვაცი პირვე-
 ლად ღმერთისა . მეორედ წმიდათა
 გუბათა . მესამედ მამულისა . მეო-
 თხედ მშობელთა . ხოლო უკა-
 ნასკნელ გარდაცვალებულთა მი-
 სცემდეს თანა ნადებსა თვისსა *

ამათ შორის კეთილ-მსახურე-
 ბა არს ნაწილი მართლ-მსაჯუ-
 ლებისა გინა შედგომილი მისი •
 და კუთლად მართლ-მსაჯულებასა
 შეუდგების სიწმიდე , სიძარო-
 ლე , და სარწმუნოება , და სი-
 ძულილი ყო-ველთა განრყუნილე-
 ბათა და უფეროთა საქმეთა *

ოვსებათა თვს უხუტ-
 ბისათა *

უხუტებასა თვსეყვს რათამცა
 აქუნდეს ესრეთი ვიდრემე მიდრე-
 ვილება სულისა , რომელ აწუ-
 ტვდეს საუნჯისა თვსისა ხმარება-
 სა

სა ჰატოლ-სანთა საქმეთა წედა ეს-
 რეთ • რათამცა საჭიროებისა-
 თჳს თჳსისა დაშთეს მას საუნჯე-
 სა მისგან (არა ნამეცნავი) და
 სხჳსა მისგან განუყოფდეს ვისა-
 ცა უხმან შეწევნაჲ • იგივე უხ-
 ყმბა აყენებს შემინებასა მუნდ-
 გან სადითცა უჯერო არს მო-
 დებად • უხჳ ვაცი სამოსელსა
 შინა და სახლსა შინა ფრიად უმ-
 წიკურლო იქმნების • იგი სშირადრე
 იუნჯებს ნამეცნავთა ნივთთა (არა
 ცუდთა) არამედ ჰატოლ-სანთა •
 ვრალად შეიკრებს ნივთთა შესაქ-
 ცევთა, დაღათუ მისთჳს არა დიდა-
 დრე

დროე სასარგებლოთა • მაგალ ვი-
 თარ იგი გამოზრდის ცხოველ-
 თა მქონებელთა ჩოძლისამე
 საამოვნო-სა თვსებისა, ანუ მხე-
 ცებრიობისათა • უხუცესასა შეუ-
 დგებიან მოწლიეობა, ალორსი,
 მარჯუტ მქცევლოობა, ეგრეთ-
 ვე მიდრეკილეობა (სურვილი)
 და სიყუარული სახიერებისადმი
 მეგობრობისა, უცხო-დ შე-
 წყნარებისადმი, და ყოვლისა ვე-
 თილ-მოქმედებისა *

თვსებათათვსსულ-გრ-
ძელეებისათა*

თვსება სულ-გრძელეებისა
არს ესე, რომელ კეთილად შე-
წყნარებასა, და შეუწყნარებე-
ლობასა დიდებასა გინა უბატო-
ებასა კეთილ-შესაბამიერად მიი-
თვალვიდეს ვაჟი • და არა მიიღე-
ბდეს განკვრუებასა არცა დატკბ-
ობათა არცა მფარველობა-
სა არცა მთავრობასა და არცა
ძლევა შემოსილებასა ზედა (რო-
მელიცა ბრძოლისა სიმხნითა შე-
იძინების) • არამედ ჟერ-არს რა-

თა აქუნდეს ნაცვლად მათსა სუ-
 ლსა შინა თვისსა ვითარნიმესიღრმე
 სივრცე და გვრთვაჲ ყოვლისავე
 ამისხომიერად. ხოლო სულ-გრ-
 ძელად იწოდების იგი, რომელ-
 იცა ცხოვრებასა ამასოფლისასა
 არა დიდადრე რაცხს, დაუმეცეს
 სანომისა სიციო-ცხლისა თვისსა-
 დმი არა შევრულ არს. და ვინა-
 დგან აქუნს მას ესე ვითარნიმარტი-
 ვი და მხნაურებრივი სული მაშა
 ამის ძლით შემძლეებელ-არს გვ-
 რთუად შეურაცხ-ყოფისა თვნი-
 ერ ყოვლისა სურვილისა შუ-
 რის-მიებად შეურაცხ-ყოფისა-
 თვს

თჳს თჳსისა • კჳალოდ სიწრფო-
ება უკჳს და სიძარითლე შეუღგ-
ებთან ძარადის სულ-გრძელეებასა*

თჳს ებათათჳს თჳსთო-ე-
ულთათი წიერეებათსა*

თჳს ებათათჳს უგუნუ-
რეებისათა*

უგუნურეებასა აქჳს თჳსებად
განსჯდა ნიჳთთათჳს არა ჭეშმა-
რიტებით • იმელო-უნება წარძარ-
თებისა მაუნებელთაგან განწრა-
ხჳათა • უმეცრებით ქცევა აწმე-
ოთა

ოთა საქმეთა შინა და გარემოე-
 ბათა მისთა, ხოლო უკანასკნელ
 გარდაქცევად (ჰსჯაჲ მისი) გა-
 ნრჩევისა მისგან ყო-ვლისავე მი-
 სთვს ჩაჲცა ცხო-ვრებასა შინა
 ვაცისასა ვეთილად გინა ბორო-
 ტად შეირაცხების • უგუნ-ურება-
 სა შეუღებების მარადის უმეცრე-
 ბა , უსუსურება (გინა სისუს-
 ტე), უხმარება, და გან-ურჩევ-
 ლობა *

თ ვ ს ე ბ ა თ ა თ ვ ს მ რ ი ს ს ა
 ნ ე ბ ი ს ა *

სამი ვიდრემე გუარიაჩს სახე
 მრისსა

მრისხანებისა, აღტყინება (ანუ
 სიფიცხლო) განმწარება და წყენა
 ანუ შეწყხება რეცა შემქმნელი გა-
 ნლიგებისა • მრისხანისა ვაცისა
 თვსება არს უტვრითველობა თვთ
 მცირისადა შეყრაცხებისა და
 უბატლოებისა, რომლისა გამო-
 ცა მყის მიისწრაფის ზღუწვისა-
 დმი და დაჭსჯისა • იგი ყო-ვლი-
 სა სიტყვსა და ყო-ვლისა ქცე-
 ვისათვს აღვლადრე განრისხნე-
 ბის • მრისხანებისა მიერ იშუწ-
 ბიან ვაცთა შორის აღრეყლნი,
 შფოთიერნი, დაუდგრო-მელნი
 და მიმო-მაკუწთებელნი ქცევანი •
 ეგრე-

ეგრეთვე პატრივის-ცემანი უსახუ-
 რთადმი ნიუთია და გულის-მოღ-
 ვინებანი მათთვის • გარნა ჩო-მე-
 ლთაცა ზნეთა გულ-ფიცხელი ვა-
 ცი არა იპურობს უცუქალებელად
 და გრძელ უამიერად, მიიღებს
 მას იგი მეყსა შინა არამედ
 არა დაადგრების მას ერთსაცა
 წამსა *

თვისებათათვის შიშნე-
 ულები სათა *

შიშნეულებისა თვისება არს შეპრ-
 წუნება ჩო-მელთაგანმე საშიშრო-
 ებათა (და ანუ შემაძრწუნებელ-
 თაგან

თაგან ძალთა •) და უმეტეს ესე
 ვითარნი ჩო-მელიცა სხეულსა
 სიკუდილად გინაჩო-მლისამე ას-
 ლ-ასა მიღებად ექადდეს • უმჯო-
 ბეს უჩნს ვაცსა მო-შეშარსა სი-
 ცო-ცხლე საზრახ-ყსლი და დაც-
 უად სიციო-ცხლისა თვისისა ვითა-
 რითაცარე სახითა ძალ-იდებოდ-
 ეს უფრო-ს ვიდრეცა სიკუდილ-
 სა სახელო-ვანად და დიდებულად •
 შიშნეულებასა ჭსდევს სულ-მო-
 ვლეობა , ულო-ნობა , უმარჯ-
 ყსობა შეკრულება ხრწნადისა
 ამის სოფლისადმი და დაცვსადმი
 სიციო-ცხლისა • ხოლო შიშნე-
 ულობა

ულთა ვაცთა შორის მას ოღენ
 ვხედავთ საქებელსა , რო-მელ იგ-
 ინი იქმნებიან ფრთხილნი , და
 თვსებისამებრ მათისა არა მოს-
 ურნე ამბოხებისა და ცილობი-
 სა *

თვსებათათვს უხო-
 მოებისა გინა განრეყ-
 ნილებებისა *

უხომობა თვსებისამებრ თვ-
 სისა არს შედგომა წარმწყე-
 დელთა მათ ცრფიალებათა და შე-
 ურაცხთა დაცვობათა , ხოლო
 შერაც

შეჩაცხვა მათი ფრიად ბედნიერე-
 ბად მათ მიერ , ჩო-მელნიცა შე-
 უღებთან ვნებათა ამათ , ცუდ-
 მო-ცინარობითა , ხარჩხარითა •
 უშუშჩისა სილაღითა და ვიცხე-
 ვითა • უკანასკნელი არს იაკარ-ყო-
 ფა თაკისა თვისისა და კადნიერება
 ვითარცა სიტყუათა შინა ეგრეთ-
 ვე ქცევათაცა • განრყუნებებსა
 თანა შეერთებულ არს უწე-
 სობება , უკრძალველობა , შეუ-
 ჩაცხ-მყოფელობა და თვით ჭს-
 ჳულება *

თვსებათათვს ალზრ-
 უსხმელობისათა *

ალზრ-უსხმელობისა გინა მო-უ-
 თმენელობისა თვსება არს თუ ჰს-
 თქუა ესე ვითარი გონებისა წინაა-
 ღმდეგისურვილისია მეთა, რო-მელ
 უკეთუ ვერა დასტკებო-დეს მცა კა-
 ცისია მეთა მათ მიერ საქმით მაშინ-
 ცა სურის მისდაში, და ვინა აღგან
 ესე ესრეთ არს მაშასა დამე (ალზრ-
 -უსხმელიიგი) დაუტევეს მას რა
 დცა არს ჭეშმარიტ და ჰატლიო-სან
 რომლისა ცა ჟერო-ვან-არს ქმ-
 ნაა • ალზრ-უსხმელობასა შეუ-
 ღბე-

დგების ფუფნეულება , კუალად
 სინანული და კნინლა ყო-ველი ი-
 გი ჩაადა თვს-ეყვს განრყუნ-
 ლებასა *

თვსებათათვსუსამარ-
 თლოებისათა *

უსამართლოებისა თვსებანი
 სამგუარნი უკუწა არიან • უღმ-
 რთობა , ამჰარცაჰანება , და
 მაგინებელობა • უღმრთობა
 არს იგი ოდეს ღმრთისა მიმა-
 რთი და წმიდათა გუამთა და კუა-
 ლად მიცუალეულობათა , ეკსახე-
 ღვე მშობელთა და მამულისადმი

უგულებელს-ვჭყობთ და წარსუჭ-
 სწყმიდობთ მიცემად თანანადებნი
 ჩუწნნი , რააცა თანა გუამს ყო-
 ფად მათლა მიმართ * ამჰარტაუა-
 ნება ცხად იქმნების მსოფლიო-
 თა შეკრულებათა შინა ვითარმელ
 ვაცთათანა ოდეს იქცევის ამჰარ-
 ტაუანი მაშინ ჰნებაუს მას ამაღ-
 ლება და გამოჩინება თაჳისა თჳ-
 სისა უფროს ვიდრეღა ღირს
 არს იგი *

სოლო მაგინებელი გინა მოვიც-
 ხარო რაცხს მას შუწბად თაჳისა
 თჳსისა,რომელ სხუანი ვითარის-
 ამე

ამე სახითა უძაგრო ჰყუნეს. ვე-
 თილა დიგყვს მისთვის ეკვენ შემდ-
 გომითა ამით სახითა. (თუმცა ღა ვა-
 ცი გიებისა გინა ვიცხევის მოყუა-
 რე არა ჩაძსა მიიღებს მისგან სა-
 რგებლობასა გარნა მაშინ ცასურს
 მას ჩათამცა შეაწუხნა სხუანი) *

ბოროტ სულობასა ანუ სი-
 ღრკუესა თვს ეყვს ჩათა ეცინო-
 დეს ზნეობათა და წესთა მამუ-
 ლისათა. არა მოჩინლებდეს ჰს-
 ვსულთა და უფლებათა სამოგა-
 დობისა თვისისათა. იცყოდეს
 ცუჟილსა, ჰყოფდეს გარდამავ-
 ლობ-

ღობასა ფიცისასა , დაზღვევასა
 ჰიროზისასა და არა სარწმუნო-
 იყო-ს იგი ღანღობასა შინა . სი-
 ღრუვესა გინა ბოროტ სულო-
 ბასა შეუდგებიან ესე შემდგომ-
 ნი . ფიცი , ქება თაკისა თვისისა ,
 და ჰირ-მოთნეობით ვაცთ-მოყ-
 უარება . განრყუნელობა (ანუ
 გარდაქცევა) და სიცრუე წარმ-
 წყმედეგი *

თვისებათათვის ვეცხლი-
 ის მოყუარებისა გინა
 ანგაარებისა *

ვეცხლის მოყუარებისა თვ-
 სე-

სებანი ეგ სახედვე სამ-გუჯარ ვი-
 ღრემე არს • ნივით მხვეჭელო-ბა
 (გინა მტყვენველო-ბა) ჩო-მ-
 ლისა ძლით ანგარნი არა ირც-
 ხვენენ ბიებასა და ყოფასა სარ-
 გებელო-ბისა და მო-ანგარებისასა
 ყო-ვლით ვერძო , და მო-საგე-
 ბელთა ესე ვითართა უმეტეს შე-
 რაცხვენ სარგებლო-ბად ვიდრეღა
 განრო-მად უბატო-ებისაგან* სი-
 ძუნწე არს , ჩო-მლისა ძლი-
 თი გვენებაჲს ჩჲწნ არა ჩაღსა
 წარგება , ბატო-სანთა და სათა-
 ნამღებო-თა საქმეთათჲს *

ხოლო უკანასკნელი სი-
 ძვირე

მზრე არს ესე რო-მელ თუ-
 მცალა წარუვაგებით გარნა ფრი-
 აღ მცირესა და არა ვმა საყოფე-
 ლსა , რო-მელიცა უმეტეს მო-
 გვართმევს ჩუწნ დაკლებასა ,
 ვინაჲდგან თვისსა ღროსა ვერა
 ვიქმით მას (და ჟერო-ვნად .) ვე-
 ცხლის მო-ყურებისა საქმე არს
 (გინა თვისება) შერაცხუა საფა-
 სისა დიდად ჩადმე . და გონებად
 ესრეთ რო-მელ მო-პო-ვნებასა ში-
 ნა სარგებლობისასა უვატო-ე-
 ბა იქმნების არაოდეს . მსგავსად
 სასუილლით დამდგინებელსა მო-
 ნებრივსა და სამაგელსა ცხო-ვ-
 რე-

რებასა ამას , არა რაჲ აქჳს თა-
 ნა ზიარებაჲ ჰატოონების მოყუ-
 არებისა თანა , და უხუტებისა .
 მის მიერ ჰეგვემთხუტვის ჩუტნ
 ესე რომელ სახლისა ჩუტნისა
 საქმეთა შინა ჰეკვიწრდებით
 და სურვილთა და წადილთა
 შინა ვჰბოებით დიადსა დაყოვნე-
 ბასა და დაბრკოლებასა , ესრეთ
 რომელ არა საკვრველ არს მა-
 შინ , უკეთუ ჩუტნ შორის ჰბ-
 ბებენ ადგილსა სულ-მოვლეო-
 ბა, მოწყინება , უკვანობა , და
 ყოველთა ვაცთა მიმართ უსურ-
 ველობა კეთილისა *

თ ვ ს ე ბ ა თ ა თ ვ ს ს უ ლ -
 - მ ო - ვ ლ ე ო ბ ი ს ა თ ა *

ს უ ლ - მ ო - ვ ლ ე ო ბ ა მ ა ნ ა რ ა უ წ -
 ყ ი ს წ ო - მ ი ე რ ა დ თ ა ვ ს - დ ე ბ ა დ , ა რ -
 ც ა ბ ე ღ ნ ი ე რ ე ბ ი ს ა , ა რ ც ა უ ბ ე ღ უ -
 რ ე ბ ი ს ა , ა რ ც ა დ ი დ ე ბ ი ს ა და პ ა ტ -
 ი ვ ი ს ა , და ა რ ც ა უ პ ა ტ ი ლ ე ბ ი ს ა •
 ს ო ლ ო - თ ვ ს ყ ო - ფ ი ს ა მ ე ბ რ მ ი ს ი ს ა
 ვ ა ც ი ს უ ლ - მ ო - ვ ლ ე , მ ი ღ ე ბ ა ს ა შ ი -
 ნ ა პ ა ტ ი ვ ი ს ა ს ა მ ა ღ ლ ო - ღ ს ა მ ჰ ა რ -
 ტ ა ვ ნ ე ბ ი თ ა , და მ ი ე ც ე მ ი ს ც უ ლ -
 - მ ე ღ ი დ ე ბ ო - ბ ა ს ა და მ ს უ ბ უ ქ გ ა ნ მ ჰ -
 ს უ ჯ ე ლ ო - ბ ა ს ა , მ ც ი რ ე ს ა შ ი ნ ა ბ ე -
 ღ ნ ი ე რ ე ბ ი ს ა მ ი ღ ე ბ ა ს ა მ ყ ი ს უ მ ა ღ -
 ლ ე ს

ლეს წოდებისა აღსრულებების. თვით
 უმცირესთაცა წყენათა შერაცხს
 მოუთმენელად, მცირესაცა რა-
 სამე უარ ყოფასა გინა წარწყმე-
 დასა იმედოვნებისა თვისისასა მი-
 იღებს უდიდესს უბედურებად, 7
 დასთხევს ცრემლთა და იტვრ-
 თავს მათთვის საღმობიერებასა
 უითარცა რაჲსამე მძიმესა ცვრ-
 თისა. ხოლო უკანასკნელ შეი-
 რაცხების იგი ვაცად სულ-მოკ-
 ლედ რომელიცა მისდამი მცი-
 რისაცა რაჲსამე ჰატვივის-ცემი-
 სა დაკლებასა მიითუალოვიდეს უბ-
 ატვირებად და შეურაცხებად,
თუმ.

თუმცა ყოფილ იყო-სმცა იგი
 უნებლიეთ შემთხვევითა, გინა და-
 ვიწყებთი-სულ-მოკლეობასა შე-
 უდგებიან ურუა, ჩივილი, და ურჩ-
 მუნებლობა, და სხუანი რო-
 მელნიმე შეიწრებანი სულისანი *

საზოგადოდ თვსებათ-
 ათვსსათნობისათა *

ესე არს თანანადები საზოგად-
 ოდსათნობისა, რათამცა სულ-
 ლი იქმნას კეთილ აღშენებულ,
 ესრეთ რომელ ყოველი მოძრია-
 ობა მისი იყო-ს ფრიად დამშვი-
 დებულ, ზომიერ და შესაბამიერ.

და

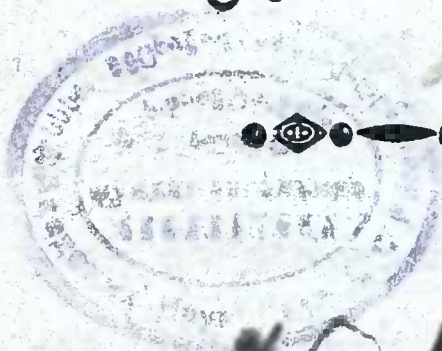
და რათა ყო-ველთა შო-რის სა-
 ხეთა მისთა , რომელთაგანნი
 სამნი ზემო-რე მო-ვიხსენეთ იხი-
 ლკებო-დეს ურთიერთისადმი შე-
 საბამი მსგავსება და თანკმო-ბაჲ, და
 ამისგამო საგონებელ არს . ვი-
 თარმედ მდგომარეობა კეთილ-
 მოქმედისა სულისა მსგავს არს
 მდგომარეობასა რომლისა მეცუყ-
 დრო-სა საზოგადო-ობისა გინათე-
 მისასა . ვჟალოდ თვს ეყვს სათნო-
 ებასა ღირსეულთა ვაცთა კეთილ-
 ის-ყოფა , სიყუარული კეთილთა
 გჟამთა , და ჰატივის ყო-ფა მათი .
 ეგრეთვე რათა არა შეუჩაცხ-
 მყოფ-

-მყოფელ , და არა შუჩის მეძი-
 ებელ იყო-ს . არამედ ჩათა იყო-ს
 მოწყალე მიმხედველ და მზა მი-
 ტევებად . სათნოებასა შეუდგე-
 ბიან ვეთილი წესიერება , სიმარ-
 თლე , სიწმიდე გულისა , სა-
 სოება ვეთილი , და მსგავსნი ამ-
 ათნი უკუწე თვსებანი . მაგალ-
 სიყუარული ნათესავთა და მეგო-
 ბართა , მოყუასთა , სტყუმართა ,
 და უცხოთა . ხოლო დასას-
 რულ ყოველთა მიმართ ვაცთა ,
 და სავუთრად ვეთილთა* აწ ყო-
 ელი ჩაეც ვჰსოქვი უკუწე სა-
 თნოებისათვის არს საქებელ .
 ხო-

ხოლო, ბოროტსა ჰქონან ყო-
ვლითურთ წინააღმდეგობნი მი-
სნი თვსებანი *

ღმრთისა ძალითა სრულ
იქმნა *

შრომითა და ზედს მხედველო-
ბითა სოლომონ რამხამე
გვიხს მისათა *

Handwritten text in Georgian script, including the number 28296 and other illegible characters.

